

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
4.Bf.106/2016/16.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év október hó 27. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A lopás büntette miatt az I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 10.B.45/2014/38. számú ítéletét megváltoztatja.

A II. r. és a III. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 6-6 (hat-hat) évre enyhíti.

Mindhárom vádlott tekintetében beszámítani rendeli a házi őrizetben töltött időt akként, hogy négy napi házi őrizet egy napi szabadságvesztésnek felel meg.

A II. r. vádlott esetében a házi őrizet kezdő napja helyesen: 2013. év október hó 2. napja.

Az elsőfokú ítélet rendelkező részének bevezető részéből a 2015. év szeptember hó 3-i tárgyalási nap helyett szeptember hó 29. napját tünteti fel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r., a II. r. és a III. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy az I. és II. r. vádlott vezetékneve helyesen: ...

Az I. r., a II. r. és a III. r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 27.200 (huszonhétezer-kettőszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Budapest Környéki Törvényszék a 2015. év november hó 12. napján kihirdetett 10.B.45/2014/38. számú ítéletében az I. r., a II. r. és a III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás bűntettében /Btk. 370. § (1) bekezdés és (6) bekezdés a./ pont/, amiért az I. r. vádlottat 8 év szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra, a II. r. vádlottat 7 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra, még a III. r. vádlott 7 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztéseket börtön fokozatban rendelte végrehajtani, egyben megállapította, hogy a vádlottak a szabadságvesztés büntetésükből legkorábban annak kétharmad részének kitöltése utáni napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

A vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésekbe beszámította, rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt tárgyak további jogi sorsáról és a bűnösnek kimondott vádlottakat kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. r., a II. r. és a III. r. vádlottak terhére téves minősítés miatt, cselekményüknek a Btk. 365. § (1) bekezdés b./ pontjában meghatározott és a (4) bekezdés a./ pontja szerint minősülő rablás bűntetteként értékelése és a vádlottakkal szemben kirótt fő- és mellékbüntetés súlyosítása végett jelentett be fellebbezést, míg az I. r., a II. r. és a Miklós III. r. vádlottak, valamint védőik a bűnösség megállapítása miatt felmentésért fellebbeztek.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1276/2015/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést csak szűkített körben tartotta fenn. A bűncselekmény jogi minősítését már nem vitatta, kizárólag a büntetések súlyosítása érdekében tartotta fenn az ügyészi fellebbezést mindhárom vádlott vonatkozásában.

A fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, az ügy tényállását a lehetséges körben felderítette, a rendelkezésre álló bizonyítékokat iratszerűen és logikusan elemezte, majd egymással is összevetve értékelte.

A tényállást megalapozottnak, ezért felülbírálatra alkalmasnak tartotta, mely alapján okszerű következtetést vont a törvényszék a vádlottak bűnösségére és a cselekmények minősítése is törvényes.

A vádlottak és védőik felmentést célzó fellebbezése kapcsán megjegyezte, hogy azok a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadják, ami éppen a tényállás megalapozottságára tekintettel nem vezethet eredményre.

A büntetés kiszabása körében a bíróság hiánytalanul számba vette mind az enyhítő, mind a súlyosító körülményeket, de azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte, ezért mindhárom vádlott vonatkozásában a kiszabott fő- és mellékbüntetések súlyosítását indítványozta.

Az I. r. vádlott védője a fellebbezését írásban is megindokolta. Részletesen bemutatta, hogy álláspontja szerint miért megalapozatlan az elsőfokú bíróság ítélete. E körben iratellenességre,

tényekből további tényekre helytelen következtetésre hivatkozott, végezetül pedig kifejtette, hogy téves a cselekmények jogi minősítése is, mert az I. r. vádlott legfeljebb a Btk. 282. § (1) bekezdés c./ pontja szerint minősülő bűnpártolás vétségéért vonható felelősségre.

Mindezek alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, másodlagosan pedig eltérő minősítést és a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

A II. r. vádlott védője is részletes írásbeli fellebbezést csatolt az iratokhoz, amelyben a II. r. vádlott felmentését, másodlagosan eltérő minősítés - bűnpártolás, illetve lopás büntettének kísérlete – megállapítását és a kiszabott büntetés jelentős enyhítését, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

Részletesen bemutatta, hogy álláspontja szerint a lopás büntetében miért nem állapítható meg a II. r. vádlott társtettesi magatartása. E szerint a a II. r. vádlott – a bűncselekmény elkövetésének ismerete nélkül – nyújtott segítséget társának, azaz tudattartalma nem terjedt ki a deliktum elkövetésére. Nem is terjedhetett, mert az információit testvérétől, az I. r. vádlottól szerezte, aki szintén nem ismerte a részleteket, így azt sem tudta, hogy bűncselekményben vesznek részt.

Másodlagosan annak a jogi meggyőződésének adott hangot, hogy annyiban a II. r. vádlott bűnössége a lopásban megállapítható, akkor e bűncselekmények legfeljebb a kísérlete valósult meg, amit az elkövetők nem vonták ki véglegesen a kamiont a tulajdonos uralma alól, ennél fogva a lopás sem lehet befejezett.

Ezek alapján a jogi minősítés megváltoztatását és a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén az I. r. és a II. r. vádlottak védői az írásbeli fellebbezésükkel egyezően nyilatkoztak.

A III. r. vádlott védője perbeszédében eljárási szabálysértésre hivatkozott, amely szerint a III. r. vádlott első gyanúsított kihallgatásán még az elvi lehetőségét sem biztosították annak, hogy a védője jelen legyen, mert olyan időpontban történt meg a védő értesítése, függetlenül attól, hogy a védő a kihallgatás tényéről értesült és azon nem kívánt megjelenni. Ezt nem orvosolja az a körülmény, hogy a III. r. vádlott a védője jelenléte nélkül is hajlandó volt nyilatkozni, mert a védő jelenlétének hiányában objektíve is lehetetlen volt az eljárási cselekmény törvényes lefolytatása.

Ezen túlmenően megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság sok helyen saját szubjektív elképzeléseivel pótolta az objektív tényeket, és így teremtette meg azt a logikai láncolatot, amely egyébként – pusztán a bizonyítékok alapján – nem volt meg, és amelyek alapján utóbb megállapította a vádlottak bűnösségét.

Fentiekre tekintettel a III. r. vádlott felmentését, bűnösségének megállapítása esetén pedig büntetése enyhítését indítványozta.

A vádlottak az utolsó szó jogán valamennyien felmentésüket kérték.

Az ellentétes irányú fellebbezések közül az ítéltábla csak a II. r. és a III. r. vádlottak és védőik perorvoslatát találta megalapozottnak, a büntetés enyhítését célzó részükben.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel.

Ennek során megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék az ügy tárgyalás során a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta.

A történeti tényállást a rendelkezésére álló, valamint az általa beszerzett bizonyítékok egyenként és összességükben történő értékelésével – mérlegelési jogkörében eljárva – állapította meg. A bíróság a bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenysége során irathűen és a logika szabályainak megfelelően adott számot arról, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, ugyanakkor másokat miért vetett el.

A mérlegeléssel megállapított tényállás alapvetően mentes a Be. 351. §. (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, ezért az felülbírálatra alkalmas.

A vádlottak és védőik felmentést célzó fellebbezése kizárólag az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenységét támadja, amely jelen ügyben azért nem vezethet eredményre, mert a tényállás megalapozott.

Szükséges kiemelni, hogy a törvényszék a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás során messzemenően érvényre juttatta a Be. 4. § (2) bekezdésében írt azon alapvető szabályt, amely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény, nem értékelhető a terhelt terhére. Részletesen vizsgálta a vádlottak elkövetéskori tudattartalmát, és azt is, hogy magatartásuk ezzel összefüggésben rablásnak vagy lopásnak minősül-e. Számot adott arról a gondolati menetről is, amely alapján úgy ítélte meg, hogy a vádlottak mindhárman a lopás miatt tartoznak büntetőjogi felelősséggel.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás csak kisebb részben volt hiányos – elsősorban a vádlottak büntetőjogi előéletével összefüggésben -, amelyet a másodfokú bíróság a rendelkezésére álló iratok tartalma alapján az alábbiakkal egészített ki, a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjában írtakra tekintettel:

- Az I. r. vádlott vonatkozásában rögzíti – az elsőfokú ítélet 4. oldalának első francia bekezdése -, hogy a Budapesti IV. és XV. kerületi Bíróság 8.B.851/2011/23. számú ítéletével kiszabott büntetés alapjául szolgáló cselekményt a vádlott a 2009. év július hó 28. napján követett el.
- A II. r. vádlott tekintetében azzal egészíti ki a személyi körülményeit, hogy a Monori Járásbíróságon garázdaság büntette és más bűncselekmények miatt jelenleg is folyamatban lévő ügyben a vád tárgyát képező cselekmények elkövetési ideje a 2012. év február hó 19. napja.
- A történeti tényállás vonatkozásában az elsőfokú ítélet 7. oldalának utolsó bekezdésében a lopással okozott pontos kárértékeket akként pontosítja a másodfokú bíróság, hogy a vádlottak a lopást 906.366.000.- forint értékre követték el, amelyből 893.616.000.- forint a lefoglalással és a sértettnek történő kiadással megtérült. A hiányzó 12.750.000.- forint értékű 159 db mobiltelefon készülék árát a sértetteknek a biztosító térítette meg.

Az utóbbi pontosítást az indokolta, hogy az elsőfokú bíróság – nyilvánvaló elírási hiba következtében – számszakilag is helytelenül állapította meg a kárértéket, amelyet a másodfokú bíróság a rendelkezésére álló iratok alapján végzett számítással helyesbített.

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítélete immár teljesen megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a vádlottak és védőik valamennyien az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadták, annak ellenére, hogy a törvényszék valamennyi – az ügy megítélése szempontjából releváns – bizonyítékot számba vett és azok értékeléséről is minden részletében számot adott. Nem foghatott helyt az a védői érvelés, amely szerint az elsőfokú bíróság az objektív bizonyítékokat a saját – minden alapot nélkülöző – szubjektív, hézagpótló megállapításával pótolta.

A vádlottak külön-külön olyan – az elkövetés konkrét körülményeihez kapcsolódó – részletekről számoltak be, amelyek egyrészt egybehangzóak voltak, másrészt, amelyekből egyértelmű és helyes következtetéseket vont le az elsőfokú bíróság a vádlottak elkövetéskori, illetve azt megelőző aktuális tudattartalmára. Kétség kívül a III. r. vádlott gyanúsított kihallgatására időben értesített védő távollétében került sor, ám vallomását e vádlott a későbbiekben védője jelenlétében több alkalommal megismételte (nyomozati iratok 1493-1505; 1507-1509; 1404. oldal).

A vádlottak vallomásának értékelését követően helyesen döntött a Budapest Környéki Törvényszék, amikor a büntetőjogi felelősségüket a lopás bűntettében megállapította.

Az elsőfokú ítélet 11. oldalának 3. bekezdésében részletezettek szerint – nem mellékesen a vádlotti vallomások alapján – a terheltek egymást tájékoztatták a tervezett cselekményről, mi több, a helyszínt is közösen bejárták az elkövetés előtt, hogy még véletlenül se csúszott hiba a számításukba. Ennek alapján is megnyugtatóan lehetett állást foglalni abban a kérdésben, hogy mindhárom vádlott tisztában volt azzal, hogy vagyon elleni bűncselekmény elkövetésére készül, és annak ők mindhárman aktív részvevői lesznek.

Az elsőfokú bíróság minden bizonytalanságot, kétséget kizáróan nem bizonyított tény a vádlottak javára értékelt, és az ítéletből az is megállapítható, hogy behatóan foglalkozott a tényállás és ennek folyamánként a minősítés körében azzal a kérdéssel, hogy a vádlottak tudtak-e a sofőr ellen alkalmazott személy elleni erőszakról és ezért cselekményük nem rablásnak minősül-e.

E kérdésben – büntetőjogi bizonyosság hiányában – nemlegesen foglalt állást, amelyről ugyancsak meggyőzően adott számot az ítélet 13. oldalának 3. bekezdésében. Itt kifejtette, hogy a II. r. vádlott minden körülményt, tény, információt és adatot testvérétől, az I. r. vádlottól kapott, aki viszont azokat a megbízójától tudta meg. Nem volt minden kétséget kizáró bizonyíték arra vonatkozóan, hogy bármelyik vádlott tisztában volt az erőszak alkalmazásával, ezért kifogástalanul járt el a

törvényszék, amikor maximálisan érvényre juttatta a vádlottak vonatkozásában az in dubio pro reo eljárásjogi alapelvét.

A III. r. vádlott szerepét illetően is hasonló álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság, annak ellenére, hogy ő – a két társával ellentétben – a kamion megszerzésénél és a sofőrök ismeretlen elkövetők általi autóból kiszállításánál a helyszín közvetlen közelében volt.

A törvényszék – a bűncselekmény elkövetésének megkezdéséig – a III. r. vádlott tudattartalmáról, az I. és II. r. vádlottakkal egyezően foglalt állást azon az alapon, hogy a a III. r. vádlott minden információját kizárólag az I. r. vádlottól szerezte, ezért eddig az időpontig nem cáfolható az a védekezése, hogy az erőszakról nem tudott.

A III. r. vádlott társaitól eltérő, sajátos helyzete abban mutatkozott meg, hogy ő jelen volt a kamion megszerzésénél, egészen pontosan a helyszín közvetlen közelében tartózkodott.

Egyébként éppen a rablással érintett két kamion sofőr, P.G. és Sz.I. vallomásai erősítették meg a III. r. vádlott védekezését, nevezetesen, hogy a rablásban nem vett részt, arról nem is tudott. A két tanú a III. r. vádlottal egybehangzóan mondta el, hogy a a III. r. vádlottat csak egy pillanatra látták, mintegy 30-100 méter távolságból, azt követően, amikor őket a kamionból már kiszállították és egy személyautóba ültették.

Ez alapján az elsőfokú bíróság meggyőző bizonyossággal zárta ki a III. r. vádlottat, mint a rablás társtettesét. Bűnsegédi magatartására – a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – ugyanakkor nem talált bizonyítékot az elsőfokú bíróság, így ez a minősítés értelemszerűen fel sem merülhetett.

A vádlottak tudattartalmára vonatkozóan nem csak az egymásnak adott egyértelmű információk, az elkövetés körülményei, és lényegét tekintve a vádlotti vallomások alapján lehetett következtetni, de olyan bizonyíték is rendelkezésre állt, mint a nyomozati iratok 147. oldalán fellelhető rendőri jelentés is. Ezen okirati bizonyíték szerint a bejelentésre a helyszínre érkező rendőrfőnök tetten érte a három vádlottat, amikor késő este – 22 óra 18 perckor – a telepen a kamionról rakták le az árut. Ilyen körülmények között fel sem merülhet, hogy a vádlottak ne tudtak volna a vagyon elleni bűncselekményben való részvételükről.

Mivel tehát az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a logika szabályainak megfelelően mérlegelte, a tényállás megalapozottsága nem vitatható.

A vádlottak bűnösségére vont következtetés helyes, mint ahogy a cselekmény jogi minősítése is mindenben megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.

A másodfokú bíróság nem osztotta a I. r. vádlott védőjének jogi álláspontját a lopás kísérleti szakban rekedése tekintetében. A védő érvelésében annak a jogi meggyőződésének adott hangot, hogy a lopás azért nem lehetett befejezett, mert a kamiont nyomkövető GPS rendszerrel szerelték fel, így annak tulajdonosa mindvégig nyomon tudta követni az áru sorsát, ennél fogva az nem került ki az uralma, rendelkezési jogköre alól.

A másodfokú bíróság az első bírói állásponttal értett egyet. A lopás elkövetési magatartása a kamion eredeti útvonalától eltéréstével elkezdődött, és a telefonok lepakolásával befejeződött. Ehhez képest lényegtelen, hogy a tulajdonos tudta, hogy hol van a teherautó, mert ha nyomon is követhette, ugyanakkor nem volt lehetősége a tulajdona felett rendelkezni. Erre figyelemmel a lopás az árunak a vádlottak által az autóról történt lepakolásával vált befejezetté. E körülményt az is megerősíti, hogy a teljes árumennyiség lefoglalására sor sem kerülhetett, így a kár teljes egészében nem térült meg. A meg nem térült kár összege az elkövetési érték közel 15 %-a.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság döntő részt helyesen sorolta fel az enyhítő és súlyosító körülményeket, melyek azonban kiegészítésre szorulnak.

Így a III. r. vádlott vonatkozásban további enyhítő körülmény az orvosi iratokkal igazolt vesebetegsége.

Az I. r. vádlott esetében súlyosító körülményként értékelte, hogy a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekményét további három büntetőeljárás hatálya alatt követte el, míg a II. r. vádlott további egy büntetőeljárás hatálya alatt állt, amikor az újabb cselekményét megvalósította.

A megváltozott bűnösségi körülmények mellett a másodfokú bíróság a büntetlen előéletű a II. r. és a III. r. vádlott esetében látott lehetőséget a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítésére, amit a két vádlottnál túlsúlyban lévő enyhítő körülmények indokoltak. Esetükben nincs törvényes ok a szabadságvesztés középértékben való meghatározásának, ellenkezőleg, a minimumhoz közelítő büntetés kiszabása indokolt.

Az I. r. vádlott esetében a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem volt ok a büntetés lényeges súlyosítására, figyelemmel arra, hogy az első fokú bíróság által alkalmazott büntetés a középértéket meghaladta. A súlyosító körülmények nagyobb számára, e vádlott büntetett előéletére tekintettel ugyanakkor büntetés enyhítésére sincs törvényes lehetőség.

Az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a vádlottak által házi őrizetben töltött időt beszámításáról, ezt a másodfokú bíróság pótolta a Btk. 92. § (3) bekezdés a./ pontjának II. fordulata alapján akként, hogy négy nap házi őrizetben töltött időt feleltetett meg egy nap börtönbüntetésnek. Ezt meghaladóan a II. r. vádlott esetében tévesen tüntette fel a házi őrizet kezdő napját, ezért azt az ítélet tábla a rendelkező részben írtak szerint kijavította.

Mellőzni kellett az elsőfokú ítélet bevezető részéből a 2015. év szeptember hó 3. napjára, mint érdemi tárgyalási napra történő utalást, mert a vonatkozó 35. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint a tárgyalást betegség miatt elhalasztotta a bíróság. Ugyanakkor szeptember 29-én érdemi tárgyalást tartott, amelyet az ítélet bevezető részében nem tüntetett fel, ezért azt pótolta a másodfokú bíróság.

Az I. r. és II. r. vádlottak vezetékneve helyesen: Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos elírását a másodfokú bíróság a Be. 261. § (1) bekezdésére figyelemmel kijavította.

Az ítélőtábla a Btk. 92. § (1) bekezdés és (2) bekezdésének felhívásával a vádlottak által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésekbe beszámította.

A III. r. vádlott fellebbezése eredményes volt, ezért az ítélőtábla a Be. 381. § (2) bekezdése alapján mentesítette őt a másodfokú bíróság eljárásban felmerült bünyügyi költség megfizetése alól és megállapította, hogy azt az állam viseli.

Budapest, 2016. év október hó 27. napján.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor s.k.
előadó bíró

Dr. Halász Etelka s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 10.B.45/2014/38. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 4.Bf.106/2016/16. számú ítéletében írt változtatással a 2016. év október hó 27. napján az I. r., a II. r. és a III. r. vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. év október hó 27. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke